

POSTANOWIENIE

16 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

po rozpoznaniu na rozprawie 16 kwietnia 2026 r. w Warszawie

zażalenia F.S. w N. (C.)

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 28 października 2024 r., VII AGa 1006/23,

w sprawie z powództwa W.1 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.,
działającego jako reprezentanta grupy, w skład której wchodzi również: G. spółki z
ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w G., W.2 spółki akcyjnej w
W., S. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K., W.3 spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w G., W.4 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., N.
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., D. spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P., K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., W.5
spółki akcyjnej w W., W.6 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko F.S. w N.
o nakazanie,

1. oddala zażalenie;

**2. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 kwietnia 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie
z powództwa W. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W., działającej jako
reprezentanta grupy, przeciwko F.S. w N. (C.) oddalił powództwo o nakazanie –

rozpoznawane w postępowaniu grupowym (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt II i III).

Wyrokiem z 28 października 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w całości i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Zażalenie od wyroku wniosła strona pozwana, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj.:

- art. 386 § 4 w zw. z art. 233 § 1 w zw. z art. 381 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, ponieważ żaden z dowodów zgromadzonych w sprawie nie wskazywał rzekomo na zaprzestanie pełnienia funkcji administratora platformy przez pozwanego, podczas gdy pozwany przedstawił na to dowody, jednak Sąd drugiej Instancji ocenił je odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, stwierdzając, że nie potwierdzają one stanowiska pozwanego co do braku legitymacji biernej, w związku z czym nie doszło do nierozpoznania istoty sprawy, lecz do rozpoznania jej w sposób rzekomo błędny;

- art. 386 § 4 k.p.c. w zw. 14 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną polegające na błędnym przyjęciu, że rzekome nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd I instancji przejawiało się w rozważeniu kwestii zaprzestania pełnienia przez pozwanego funkcji administratora platformy z pominięciem kwestii rzekomego pełnienia przez pozwanego funkcji „organizatora platformy”, podczas gdy ani przepisy prawa materialnego, ani dorobek orzecznictwa i doktryny nie uzasadniają w jakimkolwiek stopniu twierdzenia o istnieniu w kategoriach jurystycznych pojęcia „organizatora” obok pojęcia „administratora” (*de iure* „usługodawcy”);

- art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z 51a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych polegające na tym, że Sąd II Instancji zaniechał ustalenia i zastosowania z urzędu prawa obcego, tj. prawa Belize w zakresie skutków prawnych umowy przekazania licencji z 30 czerwca 2016 r. rządzonej tymże prawem, podczas gdy ustalenie treści prawa obcego - wobec pominięcia wniosku strony pozwanej przez Sąd pierwszej instancji - było na etapie

postępowania apelacyjnego możliwe i konieczne dla należytego rozpoznania zarzutu braku biernej legitymacji procesowej strony pozwanej.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na zażalenie powódka W. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., działająca jako reprezentant grupy, wniosła o oddalenie zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że zażalenie przewidziane w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. ma na celu jedynie skontrolowanie przez Sąd Najwyższy, czy orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, zostało prawidłowo oparte na jednej z przesłanek przewidzianych w art. 386 § 2 lub 4 k.p.c. Badaniu podlega więc to, czy powołana przez sąd drugiej instancji przyczyna uchylenia odpowiada wskazanej w uzasadnieniu podstawie ustawowej i czy rzeczywiście wystąpiła w sprawie.

Dokonywana przez Sąd Najwyższy ocena ma zatem charakter formalny i skupia się wyłącznie na przesłankach uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji. Ocena ta nie może wkraczać w ocenę merytorycznego stanowiska sądu drugiej instancji w kwestii materialnoprawnych podstaw rozstrzygnięcia, ani w ocenę prawidłowości zastosowania przez ten sąd innych przepisów prawa procesowego, niezwiązanych bezpośrednio z podaną przyczyną uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji.

Zażalenie, o którym mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., nie służy ocenie prawidłowości czynności procesowych sądu podjętych w celu wydania rozstrzygnięcia co do istoty sprawy, ani także zaprezentowanego przez sąd *meriti* poglądu na temat wykładni prawa materialnego, mającego zastosowanie w sprawie. Przy jego rozpoznawaniu Sąd Najwyższy nie bada istoty sprawy, a mianowicie tego, co w świetle zgłoszonego żądania i jego podstawy faktycznej

stanowiło przedmiot postępowania. Przewidziane bowiem w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. zażalenie jest skierowane przeciwko uchyleniu przez sąd drugiej instancji wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania.

Uchylenie wyroku przez sąd odwoławczy, połączone z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, ma w założeniu charakter wyjątku od zasady, którą jest merytoryczne rozpoznanie zaskarżonego orzeczenia sądu pierwszej instancji. Może więc nastąpić wyłącznie w razie nierozpoznania istoty sprawy przez ten sąd albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.), ewentualnie zachodzi nieważność postępowania (art. 386 § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że o nierozpoznaniu istoty sprawy nie świadczy potrzeba poczynienia nowych ustaleń co do okoliczności faktycznych sprawy, choćby decydujących z punktu widzenia kierunku jej rozstrzygnięcia. Dokonanie przez sąd drugiej instancji odmiennej oceny prawnej i związana z tym potrzeba poczynienia dodatkowych ustaleń faktycznych nie upoważnia więc tego sądu do zarzucenia sądowi pierwszej instancji nierozpoznania istoty sprawy, a wskazuje jedynie, że zdaniem sądu drugiej instancji istota sprawy nie została rozpoznana prawidłowo.

Jeżeli sąd drugiej instancji odmiennie ocenia fakty, dowody lub ocenę prawną sądu pierwszej instancji, może samodzielnie przeprowadzić uzupełniające postępowanie dowodowe, poczynić ustalenia faktyczne, niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy, oraz dokonać własnej oceny prawnej roszczeń powoda.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należało stwierdzić, że Sąd Apelacyjny w Warszawie prawidłowo wywiódł, iż rozstrzygnięcie wydane przez Sąd pierwszej instancji podlegało uchyleniu i przekazaniu do ponownego rozpoznania na skutek nierozpoznania istoty sprawy.

Do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, bezpodstawnie przyjmując, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. postanowienie

Sądu Najwyższego z 24 października 2024 r., III CZ 181/24). Rozpoznanie istoty sprawy wymaga zawsze prawidłowego zidentyfikowania jej przedmiotu; bez tego zabiegu nie jest możliwe dokonanie oceny żądania pozwu w płaszczyźnie prawa materialnego. Nie jest możliwa zaś ocena tego przedmiotu w sytuacji, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia uniemożliwia prześledzenie rozumowania sądu pierwszej instancji (zob. postanowienie SN z 14 stycznia 2025 r., III CZ 98/24).

Należy zgodzić się z oceną Sądu drugiej instancji, zgodnie z którą przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Warszawie winien szczegółowo przeanalizować każde roszczenie i odgrywaną rolę pozwanego jako dostawcy usług.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Adam Doliwa

(P.H.)

[a.ł]